

Činnosti v lidském organismu. Diabetes mellitus.

Rudolf Steiner

Ita Wegmanová

Lidský organismus vyvíjí ve všech svých člancích takové činnosti, které mohou mít své impulsy pouze v něm samém. To, co přijímá z vnějšku, může na něj působit dvojím způsobem: Buď je podnětem, aby rozvinul vlastní činnost, nebo musí v těle působit tak, že jakmile do něj vnikne cizí činnost, neodlišuje se od vnitřní činnosti těla.

Nutná potrava člověka obsahuje např. uhlovodany. Zčásti jsou povahy škrobovitě a jako takové jsou to substance, které rozvíjejí svou činnost v rostlině. Do lidského těla se dostávají v takovém stavu, jakého mohou dosáhnout v rostlině. V tomto stavu je však škrob cizorodým tělesem. Lidský organismus nevyvíjí žádnou činnost, která by se podobala činnosti, kterou škrob může vyvíjet v tom stavu, ve kterém přichází do těla. Co například vzniká v lidských játrech jako látka podobná škrobu (*glykogen*), to je něco jiného než rostlinný škrob. Naproti tomu hroznový cukr je substance vyvolávající takové činnosti, které mají stejnou povahu jako činnosti lidského organismu. V lidském organismu tedy škrob nemůže zůstat škrobem. Má-li vyvíjet nějaké působení, které by v těle hrálo určitou úlohu, musí být proměněn. A tak se mění v cukr v dutině ústní účinkem ptyalinu.

Bílkovina a tuk nejsou ptyalinem měněny. Do žaludku nejprve vstupují jako cizorodé substance. Žaludek *a tuku* odlučuje pepsin a tím jsou bílkoviny proměňovány tak, že vznikají rozpadové produkty až k peptonům. To jsou substance, jejichž činnostní impulsy se shodují s impulsy těla. Tuk naproti tomu zůstává i v žaludku nezměněn. Teprve sekret břišní slinivky ho mění tak, že vznikají substance, které pocházejí z mrtvého organismu jako glycerin a mastné kyseliny.

Proměna škrobu v cukr však probíhá v celém trávicím *škrobu* pochodu. Škrob proměňuje také žaludeční šťáva, nedejde-li k této přeměně již účinkem ptyalinu. Proces přeměny škrobu ptyalinem je na hranici toho, co se v člověku odehrává v oblasti organizace Já, kterou známe z druhé kapitoly. V její oblasti se uskutečňuje první přeměna toho, co bylo přijato zvnějška. Substancí, která může působit v organizaci Já, je hroznový cukr. Odpovídá chuťovému pocitu sladkého, který tkví v organizaci Já.

Jestliže ze škrobové mouky vzniká cukr účinkem žaludeční šťávy, pak to znamená, že organizace Já vniká do oblasti trávicího systému. Pro vědomí tu již není sladká chuť, ale to, co probíhá ve vědomí (v oblasti organizace

Já), když pociťujeme sladkost, to vniká do nevědomých oblastí lidského těla, kde je činná organizace Já.

V těch nevědomých oblastech máme nyní především co činit s astrálním tělem ve smyslu druhé kapitoly. Je to astrální tělo, které působí, když je v žaludku škrob proměňován v cukr. Vědomým může být člověk jen pomocí toho, co v jeho organizaci Já působí tak, že tato organizace není ničím přehlušována nebo rušena, takže se může plně rozvíjet. Tak tomu je v té oblasti, ve které jsou ptyalinové účinky. V oblasti účinků pepsinů astrální tělo přehlušuje organizaci Já. Činnost Já se noří do astrální činnosti. V materiální oblasti můžeme tedy sledovat organizaci Já podle přítomnosti cukru. Kde je cukr, tam je organizace Já, kde cukr vzniká, tam se objevuje organizace Já, aby podlidskou (vegetativní, animální) tělesnost zaměřila k tomu, co je lidské.

Při cukrovce (*diabetes mellitus*) však cukr nacházíme jako produkt vyměšování. Organizace Já tu v lidském organismu vystupuje zhoubně. Jestliže se podíváme na každou jinou oblast, kde působí organizace Já, shledáme, že organizace Já se noří do astrální organizace. Cukr požitý bezprostředně je v organizaci Já podnětem sladké chuti*. Škrob, který byl požitý a přeměněný ptyalinem nebo žaludeční šťávou v cukr, ukazuje, že v ústech nebo v žaludku působí společně s organizací Já astrální tělo a že ji přehlušuje.

Cukr je však přítomen v krvi. Krev obsahující cukr v krvi obíhá celým tělem a nese tímto tělem organizaci Já. Tato organizace Já je však působením lidského organismu všude držena v rovnováze. V druhé kapitole jsme ukázali, že v lidské bytosti je mimo organizaci Já a astrální tělo ještě éterické a fyzické tělo. Také tato těla přijímají organizaci Já a drží ji v sobě. Pokud tomu tak je, neobjevuje se v moči žádný cukr. Na těchto procesech v organismu, které jsou spjaty s cukrem, se ukazuje, jak může žít organizace Já nesoucí cukr.

U zdravého člověka se může v moči objevit cukr jen tehdy, když člověk požil v nadměrném množství cukr nebo alkohol. Alkohol totiž vstupuje bezprostředně do tělesných procesů a přitom jaksi obchází meziprodukty přeměny. V obou případech cukerný proces vystupuje samostatně vedle ostatních procesů v člověku.

U choroby *diabetes mellitus* je situace taková, že organizace Já, která se noří do astrální a éterické oblasti, je tak oslabená, že kvůli své činnosti již nemůže působit na cukernou substanci. A to, co by s cukrem měla dělat organizace Já, s ním pak dělá astrální a éterická oblast.

Cukrovku podporuje všechno to, co organizaci Já vytrhuje z jejího působení, které má zasahovat do tělesné činnosti: vzrušení, která přicházejí nikoli ojediněle, ale opakovaně; intelektuální přepětí, dědičné zatížení, které brání tomu, aby se organizace Já normálně včlenila do celkového organismu. To vše je zároveň spojeno s tím, že v organizaci hlavy probíhají takové procesy, které by vlastně měly být paralelními procesy s duchovně-duševní činností; protože však tato činnost probíhá příliš rychle, z této paralelnosti vypadá. Nervová soustava myslí jaksi samostatně vedle myslícího člověka. To je však činnost, kterou by nervová soustava měla vykonávat jen ve spánku. V hlubinách organismu diabetika probíhá souběžně s bděním cosi jako spánek. Během cukrovky tak dochází k jakémusi zvrhnutí nervové substance tím, že organizace Já nedostatečně zasahuje do organismu.

Jiným průvodním jevem u diabetiků je furunkulóza. Furunkly se tvoří následkem nadměrné činnosti v éterické oblasti. Organizace Já selhává tam, kde by měla působit. Astrální činnost se nemůže rozvinout, protože právě na takovém místě má sílu pouze v souzvuku s organizací Já. Výsledkem je nadměrná éterická působnost projevující se ve tvorbě furunklů.

Z toho všeho vidíme, že *diabetes mellitus* můžeme úspěšně léčit jen tehdy, jsme-li s to u diabetika posílit organizaci Já.